

Prvi sporazum v Moskvi

Na včerašnjem sestanku med Molotovom, Potjemkinom, Strangom, Seedom in Naggyarom je bila že podpisana predpogodba, ki določa sodelovanje Anglije, Francije in Rusije, dokler se ne sklene dokončna pogodba

PARIZ, 22. junija. AGENCIJA FOURNIER POROČA IZ MOSKVE: VČERAŠNJA KONFERENCA MED MOLOTOVOM IN STRANGOM JE TRAJALA DVE URI. PRISOSTVOVALI SO JI ANGLEŠKI IN FRANCOŠKI VELEPOSLANIK TER NAMESTNIK KOMISARJA ZA ZUNANJE ZADEVE POTJEMKIN. — TAKOJ PO KONFERENCI SO SE STRANG, SEEDS IN NAGGYAR SEŠTALI V FRANCOŠKEM VELEPOSLANIŠTVU. IZDAN NI BIL NOBEN KOMUNIKE, POLITIČNI KROGI, KAKOR TUDI SOVJETSKI LISTI VARUJEJO NAJSTROŽJO DISKRECIJO. KLJUB TEMU SE JE POSREČILO IMENOVANI AGENCIJI IZ ZANESLJIVIH VIROV IZVEDETI, DA JE BILA VČERAJ ŽE PODPISANA PREDPOGODBA MED ANGLIJO IN RUSIJO. TA PREDVIDEVA TAKOJŠNJE FUNKCIONIRANJE MESEDOBJNE POMOČI V PRIMERU NAPADA NA ENO IZMED PODPISNIC, ALI TUDI ŽE V PRIMERU NAPADA NA KATERO KOLI SOSEDO DRŽAV POGODBENIC. PREDPOGODBO STA PODPISALA MOLOTOV IN STRANG TER VELJA, DOKLER SE NE SKLENE DEFINITIVNA POGODBA, KI JE ŽE NA VIDIKU IN SE TUDI ŽE IMENUJEJO IMENA UGLEDNIH ČLANOV RUSKE VLADE, KATERIH EDEN BO ODPOTOVAL V LONDON NA SVEČANI PODPIS POGODBE.

VČERAŠNJA KONFERENCA.
MOSKVA, 22. junija. Včera popoldne

so se sestali na ponovno konferenco komisar za zunanje zadeve Molotov, an-

gleški in francoski veleposlanik ter Strang in Potjemkin. Konferenca je trajala dve uri. O poteku varujejo najstrožjo tajnost. Včerašnja moskovska »Pravda« je ponatisnila uvodnik nemškega socialističnega lista v Parizu »Der Neue Vorwärts«, ki naglašja, da je vprašanje zagotovil baltskim državam vprašanje drugega reda, glavno je, da se razprši nezaupanje med Londonom in Moskvo.

POTRDILO O USPEHU.
PARIZ, 22. junija. Včerašnji »Le Temps« naglašja, da je angleški kabinet na torkovi seji naročil Strangu, naj podvzame vse, da razprši nezaupanje in pomisleke Molotova proti Angliji. Strang je v ta namen prejel važna pooblastila. Kot dober znak, da je Strangova mislija bila že včera uspešna, je videti v soglasnih demantijih, ki so hkratu izšli tako v Parizu, Londonu, kakor tudi Moskvi, namreč da se pogajanja v Moskvi sploh ne tičejo garanci na Daljnem vzhodu.

Zapiski

Abd-el-Azis Ibn Saud

Dinastija Ibn Saud izvira iz njenega ustanovitelja, vahabitskega voditelja Mohameda Ibn Sauda, ki se je l. 1740. osamosvojil od Turkov. Toda kmalu na-

to so zavladali nad njegovim delom Arabije Egiptci, katerih so se Vahabiti osvobodili šele l. 1820., zašli pa znova pod nadoblast Turkov. Tedanji voditelj Rašid Ibn Saud je postal turški vali, l. 1902. je po pregonu Ibna Rašida - el - Halla zavladal Abd-el Azis Ibn Saud in se obdržal na oblasti kljub odporu Turkov, ki so ga končno l. 1914. priznali kot valija. Abd-el-Azis Ibn Saud je do konca l. 1916. ostal zvest Turkom, nato se je pa postavil na stran Angležev in se s svojimi četami bojeval proti centralnim silam, Turčiji, Avstriji in Nemčiji. Po zmagi je postal kralj samostojne Arabije, ni se pa uresničil njegov sen, da bi zavladal nad vsemi Arabci od Indijskega oceana in Irana do Turčije. V zadnjem času se zdi, da je zašel pod vpliv Italije in Nemčije, ki sta razvili povsod med Arabci ostro propagando proti zahodnim demokracijam, Angliji in Franciji. Od tod tudi obisk njegovega odposlanca pri Hitlerju v Berchtesgarnu.

Delež italijanske mornarice v španski državljanski vojni

Uradni vojaški list »Forze armate« navaja, da so italijanske vojne in trgovinske ladje od decembra 1936 do marca 1937 prepelele v Španijo 100.000 mož, 4370 velikih tovornih avtomobilov, 1200 tankov, 750 topov raznih kalibrov, 40 tisoč ton raznega orožja in streliva. V prevozu je sodelovalo 52 trgovinskih in 30 vojnih ladij. Članek podčrtava vlogo, ki so jo imele italijanske »prostovoljske podmornice« pri ustavljanju dovoza ruskih ladij v Španijo.

Trade Unions prijazneje Rusom

Prihodni mesec se bo sestala v Curihu mednarodna federacija delavskih sindikatov (International Federation of Trade Unions). Doslej so se angleški Trade Unions upirali, da bi se v mednarodno zvezo sprejele tudi ruske delavske organizacije. Vzporedno z angleško-ruskimi pogajanjimi je Moskva pa so Angliji sedaj opustili dosedanj odpor in bo na dnevnem redu curiškega zasedanja predložena resolucija, da se v mednarodno federacijo delavskih sindikatov sprejmejo tudi sovjetske delavske organizacije. Na ta način bi se dosedanje število članstva, ki šteje 22 milijonov povečalo za 20 milijonov Rusov. Udruženje angleških inženirjev pa je na zadnjem zasedanju nastopilo proti pristopu Rusov, češ da bodo federacijo sicer zapustile ameriške, holandske, švicarske in skandinavske organizacije. Po vsaj priliki pa opozicija angleških inženirjev ne bo odločilna.

Napetost na Vzhodu narašča

Japonska se ne ozira na angleške predloge za mirovno poravnavo spora. Japonska zasedba Svatova pomeni pričetek blokade vse Kitajske. Položaj v Tienčinu nespremenen. Konferenca generalnih štabov v Singapuru

TOKIO, 22. junija. Reuter poroča: Japonska vlada je odklonila zahteve Velike Britanije, da se preklicajo ukrepi, ki se izvajajo proti britanskim državljanom v Tienčinu in blokada Tienčina. S tem v zvezi pišejo japonski listi, da japonska vojska mora zasedati britanska selišča na kitajskem ozemlju, da na ta način zatre ognjišča pomoči Kitajcem proti Japoncem. Zaradi tega je smešno, ako angleška vlada misli, da je mogoče rešiti spor lokalno s kako ukinitvijo tienčinske blokade. V Londonu se morajo zavedati, da je cilj japonskih zahtev ta, da se zapro Cankajsku vse dobave orožja.

JAPONCI V SVATOVU IN NA CANG-SUJU.

SVATOV, 22. junija. Pod zaščito svojih bojnih ladij so se včeraj ob zori nadomada izkrcali japonske čete tudi na otoku pred južnokitajskim mestom Svatovom in zasedle nato še obalo z motoriziranimi oddelki in drugimi četami, ki so zlomile že v začetku nepripravljeni kitajski odpor. Do opoldneva so Japonci mesto popolnoma zasedli. Svatov ima 60.000 prebivalcev in nima nobene mednarodne koncesije. V zaščito 60 Angležev je priplul pred luko angleški rušilec, v zaščito Američanov pa ameriški. Zastopnik japonske admiralitete je izjavil, da je zasedbo te luke, skozi katero je dobival maršal Cankajšek podporo iz Evrope in Amerike, tudi še zadnji člen verige sklenjen. Šele sedaj bo mogoče izvesti popolno in uspešno blokado vse Kitajske. Drugo vojaško operacijo so pa izvršili Japonci včeraj na otoku Cangsulu, ki je oddaljen le nekaj milj od Amoja. Na otoku so važni petrolejski vrelci, razen tega je pa mogoče z njega kontrolirati Amoj, v katerem imajo Američani važne interese.

JAPONSKI ULTIMAT V SVATOVU.

SVATOV, 22. junija. Japonske vojaške oblasti so včeraj ukazale, da morajo vse tuje vojne ladje Svatov zapustiti najkasneje do danes ob 1. popoldne. V luki sta en angleški in en ameriški rušilec. Nikakih znakov pa ni, da bi se pripravljala na odhod in da bosta upoštevala japonski ultimatum.

POLOŽAJ V TIENCINU.

TIENCIN, 22. junija. Čeprav je v mestu od včera zopet omogočen vsaj del-

ni dovoz hrane, zlasti tudi zelenjave in mesa, mleka še vedno ni mogoče dobiti. Angleška oblastva so zato pozvala vse ženske in otroke, naj mesto čimprej zapuste. Včeraj je bil ustanovljen v koncesiji tudi prostovoljski odred, sestojel iz 50 Angležev in 50 Rusov. Ustanovili so dalje tudi pomožni odred, ki ga sestavljajo sami Angleži, ni pa oboroženi. Opravljajo sami Angleži in reševalne posle. Angleški poveljnik je zaprosil za ponoven razgovor z japonskim povelj-

nikom, a je prejel odgovor, da bi bil tak razgovor brez smisla. Na poti iz Sanghaja v Tienčin sta dva angleška parnika s hrano.

KONFERENCA V SINGAPURU.

SINGAPUR, 22. junija. Včeraj so prispele sem že vsi angleški in francoski častniki, ki se udeležijo današnje konference obeh generalnih štabov, vsega skupaj okoli 50 častnikov mornarice, pehote in letalstva. Namen današnje konference je izdelati načrt o skupnem nastopu angleških, francoskih, avstralskih in novozelandskih bojnih sil na morju, v zraku in na kopnem, ako se spremeni sedanjí spor na Daljnem vzhodu v bojni spopad. Posebna pozornost bo posvečena spremljavalnemu sistemu trgovskih ladij pod zaščito bojnih. Vladi Avstralije in Novega Zelandu bosta spravi obveščani o poteku razgovorov, prav tako bo informirana tudi vlada USA.

Anglija je združena in močna

WINSTON CHURCHILL: MED OPOZICIJO IN VLADO NI VEČ RAZLIKE! LORD HALIFAX: NAŠO V SPRAVO PONUJEMO ROKO SO ODBILI!

LONDON, 22. jun. V klubu devetstotih je sinoči Winston Churchill nazdravil navzočnemu lordu Halifaxu kot zastopniku vlade in izjavil, da sedaj med njim kot zastopnikom kons. opozicije in vlado ni nikake razlike več v zunanji politiki tako v Evropi, kakor na Daljnem vzhodu. Mi vsi, je dejal, odobravamo smer zunanje politike, za katero se je v zadnjem času odločil Chamberlain kot posledico razočaranja nad Monakovom. Danes smo veliko bolj pripravljeni kakor l. 1914. Naša letalska sila je ogromno narašča. Letalska obramba je izpopolnjena do skrajnosti. Brodovje je silnejše in bolj pripravljeno kot kdajkoli prej. Ta moč in pripravljenost sta najboljša podpora zunanjemu ministru, da stori energične ukrepe. Lord Halifax je v svoji združilci odgovoril, da je še pred tedni obstajalo upanje, da bo nastalo pomirjenje. Prišlo pa je nasprotno. Našo roko, ponujeno v spravo, so odbili,

ne preostane nam torej nič drugega, kakor da smo pripravljeni na obrambo. Pogajanja z Moskvijo potekajo ugodno. Izbranje mirovne fronte sijajno napreduje. Danes je britski imperij zdinjen in ob celotni podpori javnega mnenja ve jasno, kaj mu je cilj: moramo biti močni in silni.

Uradno pojasnilo o španski nevtralnosti

PARIZ, 22. junija. Iz zanesljivega vira je bilo sinoči objavljeno, da je španska vlada generala Franca sporočila uradno francoski vladi, da želi ostati Španija v primeru nove evropske vojne nevtralna. V tem sporočilu je tudi omenjena Pariz, da je ponudbo Italije in Nemčije za sklenitev politične in vojaške zveze odklonila. V enakem smislu je podal izjavo tudi sam general Franco in odločno zanikal vse nasprotno vesti in govore.

Maribor, 22. junija.

Centralizem Prage v bivši Češko-slovaški gotovo ni predstavljal pravilne poti za rešitev notranjih sožitvenih problemov narodne neenotnosti države, in ako si odmislimo zunanje sile, ki so igrale pri dogodkih v začetku letošnjega leta usodno odločilno vlogo, je bil gotovo temeljna tragčina krivda za tragični zlom. Ali razvoj dogodkov je pokazal, da je bil enako fatalen slovaški ekskluzivistični separatizem, ki pa — kar je najusodnejše — v svojem zadnjem bistvu ni bil izviran iz resničnih narodnih nagibov. Voditeljem Slovaške ljudske stranke, ki so odcepitve sklenili, je šlo pri osamosvojitvi Slovaške v prvi vrsti za interese njihovih svetovnonazorskih in z njimi tesno združenih strankarskih hoteli, ne pa morda za resnične težnje slovaške narodne samobitnosti. Ti voditelji se niso odločili za odcepitve od Čehov zato, da bi se v samostojni Slovaški svobodno razvijal slovaški narod, ampak zato, da bi nad njim lahko zavladali samo oni po svojih svetovnonazorskih in strankarskih načelih ter ustvarili iz njega njim podvrženo in brezpogovorno poslušno čredo. Hoteli so torej v bistvu isto, kar je hotel v bivši republiki Avstriji prelat dr. Seipel in kar sta nadaljevala po njem vse do tragičnega konca dr. Dollfuss in dr. Schuschnigg.

Slovaški monsignoriji — kakor jih je v svojem listu imenoval sarajevski nadškof dr. Šarič, ki je že vnaprej podvomil nad uspehi njihove politične modrosti — so zato tipični duhovni sorodniki svojih avstrijskih vzornikov ter z njimi skupaj otroci nekdanje c. kr. dvojne habsburške monarhije. Tem ljudem je bila svojčas narodnost »poganstvo« in jim je v notranjosti njihovih duš tudi še sedaj, kadar koli in v kolikor koli se upira njihovim prvim namenom.

Narod priznava le kot sredstvo za svoje cilje, in v kolikor res delajo zanj, delajo to iz posebnih namenov, ki so v bistvu drugotni, izvennarodni. Ker so s svojim bistvom prvobitno drugod, se v resnični problem modernega naroda sploh ne morejo živeti, zato so pač sposobni za reševanje drobnih vsakodnevni vprašanj, odrežejo pa popolnoma, kadar so postavljeni pred resnične narodne ali državne odločitve. Takrat svoje poslanstvo zavozijo in povzročijo svojim narodom nepopravljivo škodo.

Ne smemo se zato prav nič čuditi, da so tudi slovaški monsignoriji zavozili slovaški narod v zagato, iz katere si ne vedo pomagati drugače, kakor da vtičajo glave v pesek in skušajo slepiti sebe in ljudstvo z zanikanjem dejanskega položaja ter s silo dušiti odpor, ki se proti njim in njihovim dejanjem pojavlja na vseh koncih in krajih vsak dan bolj očitno. Tudi v tem slede korakom svojim avstrijskim vzornikom, dr. Seipelu, dr. Dollfussu in dr. Schuschniggu. Poznavalec razmer soglašajo v tem, da je Slovaška v notranjem razsulu in da se vlada v Bratislavi bolj »igra vlado«, kakor pa resnično vlada. Prav tako so se igrali njeni vzorniki »vlado« v bivši Seipel-Dollfuss-Schuschniggovi Avstriji in se dan za dnem globlje pogrezali v svojo absolutno nesposobnost. Samostojne Slovaške dejanskega ni, še manj pa bi bilo mogoče govoriti o svobodni slovaški državi. Ta narod ne odloča ničesar in dejansko tudi ni odločil o svoji ohranitvi zveze s Čehi ali odcepitvi od njih. Zanj so sklepali in odločali njegovi »voditelji«.

Primer bivše Avstrije in sedanje Slovaške je zato naravnost vzoren dokaz, da morejo voditi narode in države danes samo ljudje, ki sta jim narod in država subjekt in ne objekt, ki zasledujejo prvotne in ne drugotne cilje, ki so dorasli vsej teži ter odgovornosti nalog, ki jih prevzamejo in se ne vdaajo navnim utvarom. Mimo tega morajo biti sposobni za široke razglede, za velika, hrabra dejanja, ki segajo nad politično-strankarski drobšč zavede in zavede lokalnega kampanilizma. Tega bi se morali zavedati posebno po usodi Avstrije in Slovaške vsi narodi, pri katerih se morda pojavljajo podobni »voditelji« s podobnimi tendencami, ako nečajo, da bo tudi njih danes ali jutri zadela enaka usoda. Stojimo pred dogodki, ki bodo preobrazili svet in ustvarili novo dobro zgodovino. Preizkušnje bodo ogromne in še

Pomen Tiencina v svetovnem položaju

Zanimiva razprava Wickhama Steeda. Zgodovina razdora med Japonsko in Veliko Britanijo. Na Daljnem vzhodu gre za življenje ali smrt

LONDON, 22. junija. Znaní angleški publicist Wickham Steed je napisal večeraj zanimivo razpravo o Daljnem vzhodu, v kateri pravi, da stoji vse angleško javno življenje pod vtisom dogodkov v Tiencinu in sploh v vzhodni Aziji. Temperatura narašča, nihče pa ne more trditi z zagotovostjo, ali je višja v Tiencinu ali v Gdanku. Kar zanima, je sploh vročina, ki zajema svet. Japonski nastop v Tiencinu je dokaz, da so zasnovali svojo politiko na široko. Tiencin je le pretežja za vzpostavitev japonske hegemonije nad Azijo in Tihim oceanom. Povodi so novažni. Ako bi Anglija izpolnila japonske zahteve, bi Kitajci izgubili vsako zampanje v veljavo Anglije. Z izročilno zahtevan 4 kitajskih osumincev je Anglija izgubila v kitajskih očeh vse prestiž. To pa pomeni na Daljnem vzhodu življenje ali smrt. Zato je Anglija odklonila, a sledila je blokada s še daljnosežnejši zahtevami po sodelovanju Anglije pri vzpostavitvi novega (t. j. japonskega) reda na Daljnem vzhodu.

Japonska je bila od 1. 1903. do 1936, ko je pristopila k protikominternskemu paktu, formalno zaveznica Anglije. Rusija je pričela že 1. 1933. izdatno podpirati Kitajsko z orožjem proti Japoncem, a po zasedbi Mandžurije so jo pričele podpirati tudi Anglija, Francija in USA. Dejansko pa je Japonska prenehala biti zaveznica Anglije že kmalu po vojni. Najbolj je to čutila britska Kolumbija in z njo vsa Kanada, pa tudi Amerika (USA), a na jugu Avstralija in Novi Zeland. Vplivne tajne družbe so pričele po svojih celicah subverzivno delovanje po tleh državah in je znano, da so stale pod pokroviteljstvom japonskega generalnega štaba. Najbolj je trpela Britska Kolumbija, kjer bi postal položaj v primeru vojne najbolj izpostavljen. Zato je tam protijaponsko razpoloženje tudi najbolj

naraščalo, a bilo ni dosti manjše kakor v ameriški Kaliforniji ali Avstraliji. Toda o tem podtalnem japonskem delu angleško javno mnenje v domovini ni vedelo skoraj nič. Niti javni delavci niso bili poučeni. Zato so angleški zunanji politiki zelo zamerili, ko kmalu po vojni ni bil sklenjen tihomorski pakt med Anglijo, Francijo, Ameriko in Japonsko. Zato tudi ni bilo nič čudnega, da je pripetovala istočasno, ko je Zveza narodov 1. 1934 obsodila Japonsko zaradi zasedbe Mandžurije, tja angleška trgovinska mislija iz Londona, da naveže trgovinske stike z novo državo.

Tega na Daljnem vzhodu niso mogli razumeti. Ocenili so Anglijo že tedaj, da bo leha za degeneracijo, paralizirano in da se je lotova propadanje. Ko pa Japonska na kitajskih pobijstvih zaradi izdatne ruske, angleške, francoske in ameriške pomoči ni mogla naprej, je v najbolj čudnem trenutku — ob času ko se ravno vrše v Moskvi pogajanja za sklenitev trojeve proti napadalci — nastal, vsekakor po nasvetu iz Evrope, tiencinski incident. Ako naj bi ta dogodek ostrašil kogar koli v Angliji, da ta zveza ne bi bila sklenjena, je treba reči, da bi bil to primer popolnoma nesvoje logike. Nasprotno, pravijo v Londonu. Vročilo je treba zdraviti na dva načina: 1. na mrzli, 2. na topli način. Drugega, ki pomeni vojno, v Londonu ne žele. Za prvi način je pa najuspešnejše sredstvo čimprejerna sklenitev trojeve. Nedvomno bo temperatura nato padla in vročico bo mogoče zdraviti v hladnem okolju. Vendar bo treba pri sporazumevanju pustiti v čakalnici vse stope predmetov. Tiencin pomeni zato svetovno-politični dogodek prve vrste, ker gre za vprašanje nadvlade Japonske nad vsem Daljnim vzhodom. Ali če hočete: enako greše oni, ki pravijo, kaj nas briga Gdansk, kakor oni, ki trdijo, kaj nas briga Tiencin!

Dobili bomo egiptski bombaž

PARIZ, 22. junija. Pariški tisk poroča o ugodnem poteku egiptsko-turških pogajanj za politično in vojaško zvezo. »Le Temps« napoveduje pa tudi še nova presenečenja, trgovinske pogodbe Egipta z Grčijo, Romunijo, Jugoslavijo in Bolgarijo. Vse te države bo Egipt zalagal z bombažem. Egipt bo uradno priznal sovjetsko vlado v Rusiji in sklenil z njo zavezniško pogodbo.

Nemčija se je že odločila

BERLIN, 22. jun. (DNB.) Minister za propagando dr. Goebbels je na olimpijskem stadionu večeraj dejal: Imamo samo en cilj: Hočemo zavojevati vse, kar smo v zgodovini posedovali. Angleška tako imenovana pomirjevalna politika, ki ni nič drugega kot obkoljevanje, pa nam hoče to preprečiti. V Evropi imamo samo dobre prijatelje. Smo najmočnejši na svetu, hočemo, kar vemo, in vemo, kaj hočemo. Mi smo se že odločili.

Nov Bonnetov ekspoz

PARIZ, 22. junija. Pred zunanjepolitičnim odborom poslanske zbornice je podal zunanji minister Bonnet ekspoz, v katerem je poudaril ugoden potek pogajanj med Francijo in Španijo, poudaril enotnost politike Francije z Anglijo na Daljnem vzhodu, izjavil, da je pri pogajanjih v Moskvi dosežen sporazum z vseh točkah, težkoče dela samo še težavni položaj posameznih držav, v katerem se nahajajo. Minister je tudi izjavil, da bo že te dni podpisan sporazum med Francijo in Turčijo, in da bo francoska vlada podzela vse politične in vojaške korake, da onemogoči napad.

FRANCOSKI PROPAGANDNI URAD.

PARIZ, 22. junija. Zunanji minister Bonnet je napovedal, da bo tudi Francija ustanovila po angleškem vzorcu poseben informacijski in propagandni urad.

večje odgovornosti, ki bodo padle na tiste, ki bodo narode vodili, kajti samo od njih je odvisno, kakšna bo bodoča usoda po njih vodenih ljudstev. Iz nesposobnosti in neodločnosti zagrešene napake se ne bodo dale zlepa, ali pa sploh nikoli več popraviti.

V teh dogodkih se bo dokončno odlo-

Domaci zapiski

Staroradikali in sporazum

»Hrvatski dnevnik« prinaša izjavo Stojana Špadijera, pristaja politične skupine Ace Stanojevića: »Mi nečemo ovirati delo za sporazum, ki ga vodi G. Cvetković v imenu vlade in katerega rešitev je smatral glavni odbor stranke vedno za prvovredno državno nužnost in potrebo. Mi ostanemo sicer v opoziciji, dokler se ne izvrši demokratski program naše stranke. Ne zahtevamo spremembe vlade in osebnosti v njej, temveč hočemo, da se zamenja ves današnji sistem vladanja, ki je ovira za rešitev hrvaškega in mnogih drugih državnih vprašanj. Prepričani smo, da je lahko priti do sporazuma po svobodni, suvereni volji Srbov, Hrvatov in Slovencev. Glavni odbor radikalne stranke zavzema stališče, da ne pojdemo v nobeno vladno kombinacijo, dokler ne dobimo zagotovila, da se bo narodu vrnila politična svoboda in razpisale svobodne volitve, katerih predstavniki bodo, edini imeli pravico, rešiti hrvaško vprašanje.«

Ljotičeva tajna radiopostaja

Dimitrije Ljotić je začel z veliko propagando med narodom. Piše »Hrvatski dnevnik«. Ima tajno radijsko postajo, preko katere oddaja ostre napade na dr. Mačka in združeno opozicijo. Razen tega izdaja vsak dan »posebna poročila«.

Za program naše industrije

Zadnje čase slišimo tožbe, da se industrija seli s slovenskega ozemlja proti jugu. Zato je upravičeno vprašanje slovenske javnosti našim gospodarskim krogom: Ali imate slovenski industrijski program? Kajti tudi slovenski industrijski kapitalisti ustanavljajo industrijska podjetja izven Slovenije. Slovensko ljudstvo je za industrijo zelo porabno, ne moremo si želeti, da bi se slovenski delavci trajno selili v južne kraje. Slovensko delovno ljudstvo želi, da bi slovenski gospodarstveniki, zastopniki delavstva in industrije stopili pred našo javnost z določnim gospodarskim programom, da bi javnost tako mogla nadzorovati, ali in kako se dela v tem pogledu po določenem načrtu. (»Slovenija«.)

»Jugoslovanski čelik« oproščen vseh taks, carin in trošarin

Ministrski svet je na predlog finančnega ministra opustil »Jugoslovanski čelik« vseh taks, carin in trošarin. Ta akcijska družba iz Sarajeva je ob enem prosta vseh drugih davčnih dajatev v državi, tako tudi uvoznih dajatev za ves material, potreben za oplemenitev rud in premoga pri proizvodnji železa, jekla in drugih kovin.

Trgovinski stiki z Anglijo

Naš izvoz v Anglijo, ki je bil prvotno daleč pod uvozom, je 1. 1936. dosegel prvi prebitek. Razlika v našo korist je znašala leta 1936 84,8, leta 1937 55,5 in prvih šest mesecev lani 68,6 milijonov din. »Slovenija« se zavzema za ustanovitev angleškega konzulata v Ljubljani, ker bi se Vel. Britanija prav zdaj, ko se zanima za gospodarske stike z evropskim jugovzhodom, gotovo zavzela za ožje trgovinske stike s Slovenijo, našim lesom, svincom itd. v zame-ni bi pa dajala bombaž in druge uvozne potrebščine.

Italijani o našem sporazumu

»Jugoslovenska pošta« prinaša po »Corriere della Sera« med drugim naslednje: Beograd je v dvajsetih letih skupnega življenja poskušal razne sisteme, nekaj časa sistem močne roke, potem popuščanja in spoznanja z manjšinami. Dober prijatelj Jugoslavije more v sedanjem primeru le svetovati, naj bi obe strani popustili. Zmerom imamo pred očmi, da so Hrvati brez vsakega dvoma Slovani, prav kakor Srbi, z razliko, da so bližji zahodni kulturi. Nezdružljivost med obema narodoma je trenutno postrojena le zaradi političnih borb, v katerih sta oba dela strastna. Sporazum med Hrvati in Srbi bo znatna etapa k dobri poti, ki je točno v sredini med potiskusi, da se jugoslovansko edinstvo vsilji z ekstremnimi tendencami nadvlade drugega.

ITALIJANSKO-NEMSKI POMORSKI SPORAZUM.

FRIEDRICHSHAFEN, 22. junija. Včeraj je bil dosežen popoln sporazum o sodelovanju pomorskega orožja Nemčije in Italije. Italijanski admiral Cavnagari je snožil že odločeval v Rim.

VARSŠAVSKI NUNCIJ V VATIKANU.

VATIKAN, 22. junija. Državni tajnik kardinal Maglione je sprejel nuncija v Varšavi, da prinaša s seboj odgovor Poljske na papežev mirovno posredovanje. V Vatikanu zanikajo posredovanje in pravijo, da je nuncij dospel v Rim le zaradi imenovanja sedem novih škofov na Poljskem.

ODPOSLANEC IBNA SAUDA DEMENTIRA.

LONDON, 22. junija. Odposlanec Ibna Sauda je na govoric, da sklepa njegova država vezi z osjo, odgovoril, da prihaja v Nemčijo iz zdravstvenih razlogov. Tik pred odhodom v Berchtesgaden je bil že v Londonu in Parizu. Dejal je, da je star prijatelj Anglije.

PORTUGALSKO TRGOVANJE.

LISBONA, 22. junija. Portugalska narodna banka je izdala dekret, ki praktično prepoveduje vsak izvoz v Italijo. S Portugalsko lahko posled trgujejo le države z zlato valuto.

Borza, C u r i h, 22. jun. Devize: Beograd 10, London 10,7675, Pariz 11,7525, Newyork 443 devet šestnajstink, Berlin 17,995, Milan 23,34, Budimpešta 87, Sofija 5,40, Bukarešta 3,25.

Dunajski napoved: Bolj oblačno, zmerno toplo, pričakovati je krajevnih neviht.

Mariborska napoved. Deloma oblačno, malo vetrovno in toplo vreme. Obeta se sprememba vremena. Včeraj je bila najvišja toplota 25,5, danes najnižja 14,7, opoldne pa 24,8.

čila tudi naša slovenska usoda, zato je skrajni čas, da pričnemo premišljevat, kako bomo uporabili izkušnje drugih in se obvarovali pred ponavljanjem njihovih, pa tudi lastnih preteklih napak, ki smo jih zagrešili več kakor smo jih mogli kot majhen narod brez škode prenesti.

Novice

Ne miloščine, ampak javna dela v pomoč!

Prebivalstvu v poplavljenih krajih in krajih, kjer so pustošila neurja, je treba nuditi možnost življenjskega obstoja z velikimi javnimi deli

Vode so otekale, neurja so minila, poletni dnevi nastopajo. Mnogi bodo pozabili na časopisna poročila o katastrofah, ki so letošnje pomlad zadale prebivalstvo v nekaterih pokrajinah Slovenije. Ponekod je ves lepo obetajoči pridelek docela uničen. Za novo setev je sedaj prepozno. Ljudstvo nemo zre na uničeno delo marljivih rok ter se vpraša: kaj sedaj, kaj bomo dali v usta, kaj bomo položili na jesen in zimo živini v jasil?

V prizadetih krajih so se mudile posebne komisije, ki so ugotovljale škodo ter ugotovile, da gre v obšutne milijone. V prvih dneh katastrofe so najpotrebnejši dobili podporo. Prav je tako! Toda to je samo za prvo silo, za nekaj dni. Kje je še jesen, zima in spomlad z novo setvijo? S podporami »karitativnega« in trenutnega značaja ni mogoče nuditi prizadetemu prebivalstvu življenjske možnosti do nove setve oz. žetve. Številni dopisi, ki jih je prejelo uredništvo »Večernika« iz prizadetih podeželskih krajev, jasno in nedvoumno pravijo, da je prebivalstvo sleer za vsako podporo iz srca hvaležno, vendar pa predlaga, naj se namesto miloščin, ki zaleže samo za nekaj tednov, poseže po sredstvih, ki bodo prebivalstvu nudila trajno pomoč ter ga celo obvarovala v bodoče podobnih nezdah in opustošenja. Kot preventivno sredstvo se sicer samo po sebi razume odpravi davčnih in drugih bremen do prihodnje žetve. Kot trajno sredstvo pa naj se nemudoma pristopi k večjim javnim delom v prizadetih krajih. Z lučjo teh javnih del ne bo treba iskati! Prošnje iz Pesniške doline in drugih krajev, ki jih je »Večernik« objavil že za časa poplavl, so dovolj jasno povedale, kaj je treba storiti. Strah in pomilovanje naj ne vladata zgolj takrat, kadar sta neurje in poplava že opravila svoje uničevalno delo, ko je prepozno. Z sedaj je treba misliti na nove katastrofe in storiti vse, kar je v danih razmerah mogoče, da se cele

slovenske pokrajine obvarujejo pred opustošenjem.

Javna dela v prizadetih krajih ne bodo samo dobro naložen kapital za bodočnost, ampak obenem najboljša podpora prizadetega ljudstva, ki naj bo edino udeleženo pri teh javnih delih kot delovna sila. Medze za dobro naložena javna dela naj bodo torej podpore, ne pa

DOBRA HRANA — SVEŽE PITJE

Kvik

PROIZVAJA: UNION, ZAGREB

miloščine kratkotrajnega značaja. To je želja samega prizadetega prebivalstva, ki bi rado z lastnim delom in zasluzkom dočakalo nove setve in žetve prihodnje leto. Na pristojnih mestih imajo bržčas načrte za javna dela, ki jih imamo v mi-

sljih, gotovo izdelane. Na dan z njimi in nemudoma lopate in krampe v roke! Kjer so rečne in potokne struge nujno potrebne regulacije, tam naj se prične s sistematično regulacijo. Drugod, kjer je neurje s točo uničilo letošnji pridelek, je pa na pretek drugih javnih del, ki bi dvignila tamošnje kraje in pomagala ljudstvu. Kajpada, pojavilo se bo vprašanje: kje najti za vsa ta dela sredstva? V tem slučaju to vprašanje merodajnih mest ne sme spravljati v zadrego, kajti vprašanje je prvenstvenega značaja. Manj avžne stvari naj se odložijo na kasnejši čas, nemudoma pa je treba pristopiti k javnim delom v prizadetih krajih, in sicer ne zgolj zaradi tega, da bo v teh krajih ljudstvo prišlo do zasluzka, ampak tudi zaradi tega, da se v bodoče z dobro reguliranimi strugami, ki bodo nudile večjemu vodnemu navalu nagel odtok, zavarujejo pokrajine pred katastrofami, ki jih ti kraji doživljajo zaporedoma leto za leto.

-2-

Nemštvo v Jugoslaviji

»Neues Wiener Tagblatt« je objavil 21. t. m. pod naslovom »Nemštvo pri naših sosedih« tudi podatke o nemški manjšini v Jugoslaviji, kjer navaja, da je vseh Nemcev v naši državi okoli 700.000, od tega 80.000 v Sloveniji, 170.000 na Hrvaškem in v Slavoniji, 460.000 v Sremini, Banatu, Bački in Baranji ter 25.000 v Bosni in Hercegovini.

O Nemcih v Sloveniji pravi dobesedno: »V Sloveniji so Nemci na Spodnjem Stajerskem in živijo pretežno v mestih, največ v Mariboru, Celju in Ptuj. To mešanstvo, pónosno in samozvestno, prej polno blagostanja, je doprineslo med svetovno vojno največ Sloveških žrtve med vsemi Nemci na svetu. Kočevski jezikovni otok pa je, razen mesteca Kočevja, popolnoma kmetski. Tla so na kraškem ozemlju izredno nerodovitna, da se

je moralo v prejšnjem stoletju preseliti v Ameriko okoli 28.000 Kočevarjev. Sedaj živi tam še okoli 17.000 Nemcev.«

Zaradi prijateljstva in dobrega sosedstva, ki veže Jugoslavijo in Nemčijo, bi bilo potrebno, da bi se v bodoče tudi v nemških in drugih tujih listih navajali bolj točni podatki o narodnih manjšinah v Jugoslaviji, kajti številke uglednega dunajskega dnevnika nikakor niso točne. Po svobodnem ljudskem štetju iz l. 1931, ki so se ga udeležili vsi novejši nemški leksikoni, živi v vsej Jugoslaviji samo 500.000 Nemcev, v Sloveniji pa točno 100 odst. manj kakor jih navaja dunajski dnevnik, namreč 25.000. Zelo pretirani so pa dalje tudi podatki o največjih žrtvah spodnještajerskih Nemcev med svetovno vojno.

narja Benedikta Ribiča z Dominikanskega trga v Ptuj.

o. Hlapcu, ki je prodajal koruzo, crnilil konj. Posestnik in industrijalec Ivan Rogina iz Makol je prijel oblastem svojeverstno tatvino. Imel je hlapca, ki je prodajal zmelto koruzo, namesto da bi z njo krmlil konje, zaradi česar so konji tako oslabei in poginili.

Celje

SMRTNA NESREKA PRI KOPANJU NA LJUBNEM.

V ponedeljek popoldne je v okolici Ljubnega pri kopanju v Savinji utonil 11 letni sin posestnika Silvestra Ročnik p. dom. Logarjev. Pri skoku v vodo je nesrečno udaril s sencem ob kamen, se onesvestil in se v vodi zadušil. Njegovi mlajši sestri sta ga skušali rešiti, pa je bilo prepozno.

e Protituberkulozna liga v Celju se vsem, ki so na kakršni koli način pripomogli k dobremu uspehu protituberkuloznega tedna, najlepše zahvaljuje.

e Aretilali so v zvezi z nočnim napadom pri Romovih na Polulah Alojzja Omerza, sestro pred 2 letoma v Galčiji pri Celju ustreljenega roparja Omerza. Tudi njegova brata, ki se je do nedelje klatil okrog Celja, pa je po napadu pri Romovih neznanokam izginil, zasleduje orožništvo.

Zborovanje učiteljstva v Vuzenici

Preteklo soboto je zborovalo učiteljstvo dravogradskega okraja v Vuzenici. Napovedano predavanje o slovenskem pravopisu in narečjih je moralo vsled odsotnosti predavatelja odpasti. Vzel je izpolnil tov. Doberšek z nadaljevanjem svojega zadnjega predavanja o narodnih vprašanjih. Po situacijskem poročilu so sledile volitive delegatov za banovinsko skupščino JUJ v Ljubljani in državno skupščino JUJ v Banja Luki. Za delegata sta bila izvoljena predsednik Gallob Rudolf, šol. upravitelj v Mežici in učitelj Vollmaier Karel iz Vuzenice. Sprejetih je bilo tudi več resolucij stanovskega in pedagoškega značaja.

Veliko se govori

vendar so merodajna samo dejstva. In dejstvo je, da ni Aspirina brez »B« v omejenem krogu.

ASPIRIN

TABLETE

Opis: rep. pod 5. brenen 92028 od 8. št. 1938.

e Sokolsko društvo Celje I priredi v nedeljo 2. julija cvetlični dan, v nedeljo 16. julija popoldne pa telovadni nastop.

e Umrl je v Sodki pri Novi cerkvi 690 letni preužitkar na Selah Janez Pintar. Rajni je bil ugleden posestnik in 35 let župan v občini Nova cerkev.

e Pogreb Marije Podprekove, ki se je na Cesti na grad smirno ponesrečila pri padcu s česnje, je bil večeraj zvečer ob lepi udeležbi občinstva na okoliškem pokopališču. Pokojna zapuška moža in 3 nepreskrbljene otroke.

e Stražo na Hrib sv. Jožefa! Hrib sv. Jožefa nad Celjem je danes močno naselje s skoro 50 vilami. Na ta hrib se dan za dnem zatekajo razni poteptuhi in delomrzni, neži ter berajoči po hišah, kjer so po dnevi doma skoro same ženske. Dasiiravno so vrtni po večini zaprti, so ti klateži tako predrzni, da vrata za vsako ceno skušajo odpreti, ali pa pridejo na vrtno kar preko plotov. Berajo navadno za denar. Ako kateremu ponudilo delo, ga z raznimi izgovori odkloni. Hišni posestniki Hriba sv. Jožefa, ki je danes najbližji sestavi del mesta, prosijo predstojništvo policije, da uvede na hribu stalno policijsko stražo, če že ne podnevi, pa vsaj v nočnem času. Saj pri mestnih davčnikih, ki se uporabljajo tudi za stražo, nismo prav nič prikrinkani.

e Umrl je v celjski bolnišnici enoletni sinček posestnika Antona Jelena iz Sevnici pri Velenju.

e Borna dela. 20. junija je bilo v evidenci 508 brezposelnih, 445 moških in 63 žensk.

e Delo dobi pri Borzi dela: 6 hlapcev, 4 urarji, 2 zlatarja, 1 frizer, 1 krojač, 1 žagar, 4 poljski delavci, 4 kmečke dekletke, 1 natakarija, 1 sobarica, 13 kuharje, 2 gospodinj, 2 postrežniki, 3 služkinje.

e Nesreče. 51 letna dinarica Helena Kokot iz Zibike je padla s česnje in si zlomila levo roko. — 8 letni sin zidarja Jošt iz Arcelina je padel z lipe in dobil težke poškodbe. — 47 letni delavec iz Zabukove Maroh Ivan je padel pri delu v keramični tovarni v Ljubljani in si prerezal kite na desni roki. — 30 letni zobotehnik Slavko Slander iz St. Pavla je padel med vožnjo z motornega kolesa in si zlomil levo roko v ramenu.

Če počl oevka.

»Ne ozirajte se na to, s kleparjem se ne moremo zediniti glede cene popravila.«

Zopet požar na Dravskem polju

V HAJDOŠAH STA SINOČI POGORELI DVEMA POSESTNIKOMA GOSPODARSKI POSLOPJ.

Kmalu po 10. uri je sinoči bilo plat zvonja. V plamenih sta bili gospodarski poslopji posestnikov Zupančiča Antona in Kranjca Franca iz Hajdoš pri Ptuj. Na kraj požara so takoj prihiteli zasilske čete iz Gereče vasi, Hajdine in Ptuja, ki so požar omejile, da se ni razširil še na sosednja poslopja. Gospodarski poslopji pa sta pogoreli do tal. Požar je uničil večjo količino letošnjega sena, vse gospodarsko orodje, zgorale je tudi svinja, dočim so ostalo živino rešili. Škoda je znatna ter je le maleknotno zavarovana. Vzrok požara je neznan, splošno

pa sodijo, da je bil podtaknjen.

Na Dravskem polju, zlasti v okolici Ptuja in Hajdine, je bilo v zadnjih mesecih zaporedoma že več požarov. Prebivalstvo je zaradi tega upravičeno razburjeno, saj vsakdo leže zvečer spat zaskrbljen, da ga v noči ne bo presenetil požar. Splošno se sodi, da je na delu zločinska roka, ki iz sadističnih nagibov požiga domove in gospodarska poslopja. Krajevne oblasti in orožništvo so neumorno na delu, da izsledijo brezvestnega zločincea.

vzgaljal svoje otroke v slovenskem duhu s trdim prepričanjem, da jim bo vzevela lepša bodočnost. Bil je med ustanovitelji Hranilnice in posojilnice v Vuzenici ter član načelstva od vsega početka. Zadnja leta pa je predsednik načelstva. V usodnih povojnih letih je spretno županovil tukajšnji občini.

o. Društvo kmetskih fantov in deklet v Vuzenici ima v nedeljo, 25. t. m., ob 9. uri svoj redni letni občni zbor.

o. K našemu poročilu o skorajšnji nesreči pri prelazu gorazdanskega železnice proge, ki je brez zapornice, pojasnjemo, da usodnega večera ni vozil čez prelaz avtomob podjetje Lininger, kot je bilo to razvidno iz navedbe imena šoferja, ampak da je bil to mestni mariborski avtomob.

o. Štolič Dragič, po rodu iz Kostanč, ki je stanovala svačasno v ulici Miloša Velikega v Beogradu, bi rad izseljeniski komisarij v Zagrebu, Palmotičeva ulica 59, izročil neko nujno vest iz Amerike. Če kdo ve za njeno bivališče, ga naj lavi izseljenickemu komisariatu.

o. Motociklist povozil ptujskega mlinarja. Na Dolenjski cesti v Ljubljani je neki motociklist podrl in poškodoval ml-

VLAK POVOZIL DELAVCA.

V Paki pri Borovnici je povozil brzovlak na progi Ljubljana—Rakek sezonskega delavca na železnici, 18-letnega Marčiča iz ptujske okolice. Do nesreče je prišlo, ker se je Marčič ognil na progi, ko je šel zjutraj na delo, osebnemu vlakcu, istočasno pa je privozil iz nasprotni strani brzec, ki je butnil vanj in ga vrzel z razbito glavo in z zlomljeno nogo na železniški nasip. Delavci so takoj priskočili k pomoči, ki pa je v nekaj sekundah izdihnil.

m. Sprememba v poštni službi. Iz pošte Maribor I je premeščen na pošto v Smartnem ob Paki Emil Kolbezen.

o. Letošnji kongres Združenja poštarjev in poštini uradnikov bo v Splitu od 25. do 27. junija.

o. Državna prometna železniška šola sprejme v prihodnjem šolskem letu 70 kandidatov. Pogoj za natečaj so razvidni iz zadnjih službenih novin.

o. V krogu svojih otrok in vnukov je večer obhajal 60-letnico svojega življenja trden slovenski korenjak g. Grubelnik Alojz, posestnik pri St. Janžu nad Vuzenico. Kot zaveden Slovenec je

Maribor

Utihihili so stroji, delavstvo je ostalo brez kruha

Pred nekaj meseci je prinesel »Večernik« vest, da namerava tekstilno podjetje Schonsky-Pollak prenehati obratovati ter prepeljati svojo tekstilno tovarno v Egipt. Tovarna je vest demantirala kljub temu, da so začeli počasi z demontažo strojev, njih nalagali na avtomobile in prepeljali v Zagreb. Pred nekaj tedni pa je bilo odpovedano okrog 250 delavcem v predniškem obratu. Tkalnica je sicer delala naprej, ali pretoklo soboto je znova grozilo, da bo dobilo odpoved še delavstvo v tkalnici. V soboto sicer ni bilo odpovedi, pač pa so dobili tkalniški delavci odpoved sredi tedna. Z zadnjo odpovedjo je znova kakih 150 delavcev, delav in njih družin brez kruha. V kratkih štirinajstih dneh bodo utihili v tekstilni tovarni zadnji tkalski stroji. Nato bodo delavci naložili stroje, na katerih so producirali tovarnari kapital in služili kruh zase in za svoje družine. Človeku se nehoti vsiljati primera, kakor da bi delavci kopali sami sebi grob, ali zabijali sami sebi krsto.

Ali kaj bi s sentimentalnostjo! 400 ljudi je v kratkem času brez zaslužka in postavljenih na cesto, omajana pa je istosno eksistenca enkrat, če ne dvakrat

toliko ljudem, namreč svojcem in družinam onih, ki so bili zaposleni v tovarni.

Dogodki v imenovani tekstilni tovarni so se razvijali, kakor so bili predvideni. Kapital je odšel tja, kjer se čuti varnejše. Pred dobrimi desetimi leti je bila na sedanjem tekstilnem obratu majhna Zelenkova tkalnica, ki jo je pozneje kupil in povečeval od leta do leta nov tovarnar. Kapital, s katerim je povečal obrate, so mu producirale roke našega domačega delovnega ljudstva. Od tega kapitala je 400 ljudem ostala danes negotova bodočnost.

Tovarna je odšla s kapitalom in stroji,

in nihče ni ničesar ukrenil. Da se država v bodoče zavaruje proti takim dejanjem, ki pavperizirajo njeno prebivalstvo, je nujno potrebno, da izdela zakon, po katerem ne bo možno več izseljevanje industrije iz države. Če ne gre drugače, naj država prevzame tovarno ali jo pa podrži; saj gre pri taki demontaži za zaslužek več sto ljudi, ki ostanejo brez kruha. V strojih, ki jih je odpeljal tovarnar iz države, je tudi kapital, ki je bil »pridelan« na našem ozemlju. Zaradi tega bi bilo nujno potrebno izdelati zakon, ki bi zabranjeval izvoz osnovnega produkcijskega kapitala čez mejo.

Razburljiv večerni prizor na mostu

IZVOŠČEK KAJBA SE JE HOTEL POGNATI V DRAVO.

Včeraj okoli 7. ure zvečer so bili pasanti na mariborskem mostu priče majhne drame, ki se je pa k sreči končala brez težjih posledic. Od Glavnega trga se je pripeljal s svojo enovprežno kočijo 41-letni izvošček Alojz Kajba iz Stritarjeve ulice. Sredi mosta je izvošček svojo kočijo ustavil, stopil iz nje in se začel vzpenjati na ograjo mostišča. K

sreči je bilo takrat na mostu precej pasantov, ki so izvoščku preprečili pogubonosni skok v Dravo. Prišel je stražnik, ki je naložil izvoščka, ki je bil v popolnoma opitem stanju, da ni vedel niti povedati, zakaj si je hotel končati življenje, na kočijo ter predal konja nekemu delavcu, da je prepeljal izvoščka na njegovo stanovanje.

ARETIRAN POŽIGALEC.

Mariborska policija je aretirala 37-letnega Jožeta Vajsa, po rodu iz Kostrivnice pri Šmarju. Vajsa je že dalje časa zasledovala orožniška postaja v Rogatecu zaradi dveh požigov. Pri zaslišanju je Vajsa priznal, da je 11. marca zažgal v Stopercar hišo in gospodarsko poslopje posestnika Jerneja Lampreta in hlev Antona Novaka. Ogenj je podtaknil zaradi nekega maščevanja. Vajsa je predala policiji rogatski orožnikom, ki ga bodo po temeljiti preiskavi oddali pristojnemu sodišču.

m. Natečaj za sprejem 11 vojn-državnih golčencev za studij medicine na beograjskem vseučilišču je razpisalo ministrstvo vojske in mornarice. Pojavnila se brezplačni studij kandidatom daje mestni vojaški urad. Slomškov trg 11.

m. Absolventi meščanskih šol so po odloku trgovskega ministrstva oproščeni sprejemnega izpita za trgovsko akademijo, trgovsko šolo in v strokovno šolo v območju ministrstva za trgovino in industrijo.

m. O kolektivni pogodbi bodo razpravljali v nedeljo, 25. jun., pekovski pomočniki iz mesta in okolice.

m. SPD v Mariboru je preložilo na jesen (10. septembra) veliko narodno prireditve pri Mariborski koči, na kateri bo proslavilo 20-letnico svojega obstoja.

m. Magdalenska meščanska šola bo 23. in 24. junija razstavila šolske izdelke učencev. Razstava bo odprta dopoldne in popoldne.

Licejka: — Gospod Buhalo! Ni mogoe, da bi mi vi sestavili šolsko nalogo. Preveč bi bila učena.

Filozof Buhalo: — Prepričani bodite, da ne bo tako. Saj znam tudi neumno govoriti.

Zaradi neozdravljive bolezni v smrt

JETIČNI JOŠKO FALANT SE JE POGNAL S I. NADSTROPJA CELJSKE BOLNIŠNICE TER OBLEŽAL MRTEV.

Celje, 22. junija.

V celjski bolnišnici se je že dalj časa zdravil na internem oddelku 36-letni posestnikov sin Joško Falant iz Hramu pri Vel. Prešnici. Zadnje dni je bil precej potrt in molčeč. Bolehal je za odprto tuberkulozo, kar je fantu spravljalo v obup.

Sinoči je svojemu trpljenju sam napravil konec. Okoli 20. ure se je nenadoma povzpnil na okno I. nadst. bolnišnice ter se pogнал v globino, kjer je neizborno obležal. Padec je bil smrten. Zaradi težkih notranjih poškodb in ran na glavi je Falant kmalu izdihnil.

Drzen vlom v trgovino

Celje, 22. junija.

Okoli polnoči so doslej še neizsledeni vlomci vdali v trgovino ge. Olge S. u. na Krekovi cesti 31. Trgovina je oddala na samo kakih 10 minut od leveškega mostu, kjer so pred dnevi zločinci umorili Antona in Rozalijo Ovirnik. Vlomci so se sp plazili najprej skozi okno umivalnice, kjer so izrezali šipe, od tod pa so vdrli skozi vrata v trgovino. Tu so najprej stikali za denarjem, pa jim »sreča«

ni bila kdo ve kako naklonjena. Odnegli so je okoli 100 din, dočim so drobiž po 23 in 50 para celo pustili. Pač pa so potem naložili precej speeerijskega blaga in tobaka ter cigaret, v skupni vrednosti 6000 din. Susevi so sicer čuli ropot v trgovini ter šli pogledat, medtem pa so zločivci že pobegnili. Ponekod so zapustili močne prstne odtise, ki jih je policija fotografirala ter uvedla preiskavo.

Poznate me, lepo sem se predstavil. No, jutri se poslednji bo pojavil.

m. Zvečer bo v mestnem parku koncert od pol 21. do 22. ure. Igrala bo godba Glasbenece društva žel. delavcev in uslužbenecv pod vodstvom kapelnika Schönherja.

m. Konec pasjega zapor. Na Pobrežju je popolnoma uknjen strogi pasji zapor. m. Prve mature. Malo maturo na realni gimnaziji v Mariboru je napravilo 51 dijakov: 2 z odliko, 23 s prav dobrim, 26 pa z dobrim uspehom. 14 dijakov ima popravni izpit. Malo maturo so položili tudi trije privatisti.

m. Žensko kolo so ukradli na Vodnikovem trgu med kupovanjem zelenjave zasebnici Elizabeti Mihelčičevi s Pobr. ž. Kolo je znamke »Brandenburg« in ima ev. št. 128790-2-19.

m. Železniško legitimacijo za režijsko vožnjo je izgubil ključavničar druž. železnice Maks Serdišek na poti iz Studencev do gl. kolodvora.

m. Kronika nesreč. S kolesa je padel in si zlomil ključnico klepar Janko Pistotnik iz Ruš. — Prav tako je padel s kolesa mizar Ferdinand Koren iz Podvelke pri Breznu ter si nalomil nogo.

Nočna lekarniška služba: (od 17. do vključno 23. junija) Lekarna pri sv. Arehu, Glavni trg 20, tel. 20-05; Magdalenska lekarna. Kralja Petra trg 3, tel. 22-70.

Kino

* Grajski kino. Danes prekrasen film o večno zasneženih poljanah »Bela smrt«. Hilde Sessak, Rene Delgten.

* Esplanade kino. Do vključno četrtka slijana opereta »Carobna igra« z Marto Eggert.

* Kino Union. Do vključno petka »Spijonka Suzy« pustolovni vefilm iz svetovne vojne. V glavni vlogi znamenita lepota Jean Harlow.

Radio

Petek, 23. junija

Ljubljana: 12. Za naše prijatelje: 13.20 S pesmijo k srcu in domovini; 18. Zenska ura: 18.20 Po domače s plošč; 19.30 Navodila dijakom za počitnice; 20. Koncert Lovsetove in prof. Dugana; 21.10 Kvarlet mandolin; 22.20 Angleške plošče. — Beograd: 17. Zabavni koncert velikega TO; 18.20 Radio-jazz igra za ples; 20. Narodno pesmi Južne Srbije poje Zlata Janglennec; 22.15 Stravinski »Pomladno svečilo«; — Sofija: 18. Vojaški orkester; 19.50 Puccinijeva opera »Turandot«. — Rennes: 20. Mozartova opera »Carobna pišcal«. — Bukaresta: 20.05 Puccinijeva opera »Madama Butterfly«. — Budimpešta: 20.30 Operetni večer. — Pariz PTT: 20.30 Simfonični koncert. — Firenze: 19.20 Operetna glasba. — Königsberg: 21. Plesna glasba.

Veselo živel na tuje stroške

Mariborska policija je že dalje časa vodila preiskavo o 27 let starem trgovskem potniku Rudolfu Seliškiju, ki je zapravljval v mestu denar in družbi nekega lepega in lahkoživnega dekleta. Neko ljubljansko podjetje je namreč javilo policiji, da ga je Seliški oškodoval za okoli 40.000 din. Fant je imel od tvrde zastopstvo, da po Mariboru zbira od trgovcev naročila za plastično reklamo. Za vsako napravljeno reklamo je trdila poslala fantu provizijo in potne stroške.

Fantu pa ni delo prav nič dišalo. Seznanil se je v Mariboru z neko dekletko ter namesto da bi nabiral naročila, podpisoval sam razne tvrdke na naročilnice in jih pošiljal v Ljubljano, kjer so reklamne ploščice izdelali in jih pošiljali trgovcem. Seveda ni noben trgovec hotel sprejeti naročenega blaga. Seliškiju so prišli tako kmalu na sled ter ga aretirali v nekem mariborskem hotelu, kjer je veseljačil z dekletom. Oddali so ga v zapore mariborskega okrožnega sodišča.

Čas borovnic je v deželi...

Zadnje dni so oživel mariborski okoliški gozdovi. Staro in mlado odhaja v gozdove ter nabira jagode in borovnice. Seveda je taka bira prezgodnja, zakaj borovnice dozorejo šele ob Jakobovem, to je v juliju. Prav do takrat ne bo v okoliških gozdovih nobene borovnice več. Bilo bi povsem zanam prepovedati po večini siromašnim otrokom, ki se pasejo po borovničevem blagu ter si polnijo košare in lončke, da bi čakali na ta termin. Borovnice poleti in gobe in kostanj jesei so še edini sadeži v naši civilizirani in med lastnike razdeljeni zemlji, ki jih lahko siromak trga in nabira.

ra, čeprav niso zrasi na njegovem in čeprav mu ni treba plačati zanje nobenih pristojbin.

Treba je samo malo pogledati v naše okoliške gozdove, pa boste na vsakem koraku srečali rajde otrok, ki se pasejo po borovnicah. V rokah imajo lončke, po prstih in okoli ust pa so zamazani z borovničevim sokom, ki je sedaj že precej kislast. Ali mladež se ni meni za to. Za nekaj časa bo za siromašno mladino iz Maribora in maribor. periferije borovničev blagor edina hrana, katere se bodo lahko po mili volji najedli vsak dan, ki ga ne bo kazilo vreme.

lo znamke »Ardie«, brez evidenčne številke ter vredno 10.000 din. Za storilci ni nikakega sledu.

POROKA NA SMRTNI POSTELJI.

Pred kratkim smo prinesli vest, da je pri podiranju padlo drevo na pomožnega delavca Lovrenca Cankarja iz Pobrežja. Cankarju je zlomilo hrbtnico ter so ga v zelo kritičnem stanju prenesli v bolnišnico. Nesreča se je zgodila dan pred njegovo poroko z zaročenko, s katero je imel otroka. Ker je bilo Cankarjevo stanje zelo kritično, se je poročil na smrtni postelji, da pozakoni svojega otroka. Nekaj dni po poroki je Cankar umrl.

ZA MARIBORSKIM MOSTOM SE PLOČNIKI.

Včeraj smo pisali o nevdržnem stanju na mariborskem državnem mostu, kjer znova prekopavajo pločnik in naglasili potrebo, da se razdrto cestišče čimprej uredi. Tudi ostali pločniki po Sodni in Kopaljski ulici, kjer je poštna uprava polagala kable, so ostali samo na pol zasuti. Potrebno bi bilo, da se razdrta cestišča takoj popravijo.

NOVO MOTORNO KOLO SO UKRADLI

Ponoči je neznan storilec odpeljal iz dvorišča Kneza Kocelja ulice 18 novo motorno kolo zastopnika Evgenju Železu, ki stanuje v isti hiši. Motorno kolo je bi-

Kultura

Likovna razstava prekmurskih umetnikov

V drugem nadstropju novega Trgovskega doma v Soboti razstavljajo v posebni sobi mladi prekmurski likovni umetniki svoja dela. Razstava je ena izmed tistih tako pomembnih manifestacij slovenske pripadnosti Prekmurja, ki že sama na sebi dokazuje kulturni in nacionalni napredek Prekmurja ob priliki sedanjih proslav dvajsetletnice. Uspehom mlade prekmurske generacije v javnem življenju, v književnosti in napredku gospodarstva, se je s temi umetniki odprlo novo področje.

Svoja dela razstavljajo akad. slikar Karel Jakab, stud. kiparstva v Ljubljani Franc Kuhar in mladi samouk Albin Sagadin.

Slikar Karel Jakab razstavlja petnajst del. Je od razstavilcev najstarejši ter je že večkrat razstavil (v Mariboru in lastna razstava lanske leto v Soboti). Tri dela so že bila razstavljena, ostalih dvanajst je sedaj prvič razstavljenih. Med novimi deli je »Misijonsko delovanje sv. Cirila in Metoda« nagajeno na konkurzu banke uprave. Od drugih so za Jakoba značilne »Prekmurska ravan«, »Ivanici«, »Cerkvena ulica«.

Franc Kuhar razstavlja enajst svojih kiparskih del iz mavca in lesa. Vse

kaže, da se bo ta mladi in prvi prekmurski kipar razvil v izvrstnega oblikovalca. Predvsem naj opozorimo na njegov les »Vezac« in mavce »Slaba letina«, »Mati«. Njegov najboljši portret je »Moj šolnik«, portret šolskega nadzornika g. Antauerja. Njegovo najnoveše delo je portret soboškega župana g. Hartnerja.

Mladi samouk, absolvent mešč. šole g. Albin Sagadin iz Beltincev, razstavlja petero svojih del. Naj omenimo njegov motiv iz Izakovec.

Kot gost razstavlja akad. slikar prof. Rajko Subic pet akvarelov in eno olje. Med njimi so zanimivi olje »Orac« in akvareli »Portret sestre« in »Deklica s psičkom« ter portret gđe. G. M.

Na hodniku sta razstavila vsak po nekaj slik absolvent lendavske mešč. šole Gabor in kmetski fant Ritoc.

Slikarji so sedaj v materialnem pogledu še slabo odrezali. Edino g. Jelačin, predsednik zbornice TOI je kupil po eno delo od prvih treh. Tudi ind. g. Benko je že nekaj obljubil. Prepričani smo, da bodo posebno imovertiš obiskovalci »Prekmurskega tedna« in tudi domačini, nakupili še precej kot tako omogočili mladih umetnikov eksistenco in razvoj.

k Gostovanje mariborske drame. Kakor lani, tako namerava mariborska drama privediti tudi letos med počitnicami vrsto gostovanj po deželi. Nedavno je gostovala ena njena skupina s »Dvema tucetama rdečih rož« v Ljutomeru, preteklo soboto pa druga pri Sv. Lovrencu na Pohorju z Bevkovo komedijo »Partija šaha«. Obe gostovanji sta lepo uspeli.

k Vladoša Simčičeva angažirana v Ljubljani. Gđe. Vladoša Simčičeva, ki je v zadnjih dveh sezonah večkrat nastopila kot gostinja v naši mariborski drami, je za prihodnje gledališko leto angažirana v Ljubljani.

k Gledališče brez sprememb. V prihodnji sezoni ne bo v mariborskem gledališkem ansamblu nobenih sprememb. Edino subreta ga. Marica Lubejeva in teno-

rist g. Angel Jarc, ki sta bila lani angažirana je provizorično, sta sklenila letos z upravo redni angažma.

k Boogradska opera v Frankfurtu. V Frankfurtu ob Meni v Nemčiji je te dni gostovala boogradska opera z »Erom z onega sveta« in »Vragom na vasi«. Nastopilo je 135 solistov, zboristov in članov baleta. Nemci so sprejeli Boogradske z velikim navdušenjem.

k Madžarska likovna razstava v Londonu. Te dni je v Londonu velika reprezentativna razstava sodobnega madžarskega slikarstva in kiparstva. Londonska kritika je sprejela Madžare v splošnem simpatično.

k Pariška Académie Goncourt je sprejela med svoje člane znanega filmskega igralca in pisatelja Sacho Guityria.

slutiti, da bo postavil tudi še precej boljše rezultate ter zboljšal lanskega, čim bo prišel v ostrejšo konkurenco. Rekord v skoku ob palici brani s 375 cm Bakov (1937), najboljši lanski rezultat pa je dosegel Lenert (BSK) s 370 cm.

Na tabeli najboljših petorice v državi na podlagi letošnjih rezultatov zavzemajo torej Mariborčani trenutno prvo častno mesto, ki jim bodo golovo dala vzpodbude še k nadaljnjim uspehom, in to tudi v ostalih disciplinah.

Nov Staričev uspeh v Nemčiji

O nedavnem Staričevem uspehu v Nemčiji smo že poročali. V nedeljo je ponovno startal na travnatem dirkališču vratislavskega stadiona v skupini do 500 cm. V tej grupi je tekmovalo 32 tekmovalcev različnih narodnosti. Razdeljena je bila v dve skupini, v prvi s 13 vozači je startal tudi »leteči Kranjec« Starič. Dirkališčna proga je obsegala 5 krogov po 800 m. Starič je takoj prevzel vodstvo ter je vodil 4 kroge. Vozil je s povprečno brzino 97-272 km ter je postavil novi rekord proge v času 29 1/2 sek. Nato se je utrgal oblake ter onemogočil nadaljnjo dirko. Starič sam je padel na razmočeni progi. Za doseženi uspeh je dobil Starič vraslo častno plaketo, sprejel pa je tudi vabilo na mednarodne dirke v Kolzenu 13. avgusta.

KUKULJEVIĆ PREMAGAL AUSTINA.

V tretjem kolu teniškega tekmovanja za prvenstvo Queen's kluba v Londonu je Kukuljević premagal Angleža Austina z rezultatom 6:4, 6:4.

DANSKA PRVAK SKANDINAVIJE

V okviru proslave petdesetletnice obloja danske nogometne zveze je bil v Kopenhagenu turnir državnih reprezentanc Finske, Švedske, Norveške in Danske za neoficijno prvenstvo Skandinavije. Prvo mesto je odnesla Danska, ki je premagala Finsko s 5:0, Norveško s 6:3, proti Švedski pa je izgubila z 0:1. V nedeljo, 25. t. m., bo zaključek jubilejnih prireditelj z reprezentanco tekmo proti Nemčiji.

s Zmaga Američanov v mešanem double. V mednarodnem prvenstvu Francije v tenisu je v finalu francosko-jugoslovanski par Mathieu-Kukuljević izgubil proti ameriškomu paru Fabjan-Cooke s 6:4, 1:6, 5:7.

s Wimbledonem teniški turnir za tekmovalno prvenstvo Anglije bo tekmovalo v singlu 118 gospos in 86 dam.

s Wimbledonski teniški turnir se bo pričel prihodnji ponedeljek. Za konkurenco, ki se že od nekdaj smatra za nekoliko neoficijno svetovno prvenstvo, vlada veliko zanimanje. Lani si je osvojil večino naslovov Donald Budge. Za turnir so prijavljeni tudi naši igralci.

s Kvalifikacijsko tekmovanje se bo v nedeljo nadaljevalo s povratnimi igrami drugega kola: Škopski SK-Borac (Petrograd), Bašić-Bala, Vojvodina-Zak. Tekme bodo v Skoplju, Podgorici in Novem Sadu. s Zagrebški nogometni sodnik. Milanari je podal izjavo, da v celoti odobrava delovanje »Hrvatske sportne sloge« ter se solidizira z ostalimi hrvatskimi sodniki. Nasprotno vesti so prišle v javnost po nespornostim.

s Za akademsko igre na Dunaju, ki bodo od 20. do 27. avgusta, se je doslej prijavilo 15 držav, med njimi tudi Jugoslavija.

s Angleška nogometna reprezentanca je v Johannesburgu v Južni Afriki premagala nogometno reprezentanco Južne Afrike s 3:0.

s Za olimpijski turnir v Helsinkih se je kot 41 narod prijavila Španija.

ŽE V PRVIH 3 URAH

boste lahko opazili blagodejni učinek kolesterina Solea-kreme po baržunosti nežnosti kože.

SOLEA
krema za boljše prehrano kože

Šah

Partije iz Stuttgarta

94. BUDIMPESTANSKI GAMBIT.

(3. kolo v Stuttgartist)

Beli: Stalder. Črni: Richter.
1. d4, S16 2. e4, e5 3. dxe5, Se4 4. S13, Se6 5. d3, d6 6. Le2 (s tako pasivno igro beli pač ne more priti v prednost; vsaj na d6 bi vzel in nato šele igral Le2), L15 7. Dd5 (prenagljen in docela neložen vpad), dxe5 8. 0-0 (na 8. Sxe5 bi sledilo 8... Lb4+), Se5 9. Dd1, Ld6 10. Se3, g5 (črni je v otvoritvi dobil toliko prednosti, da pride že sedaj upravičeno v napad na kraljevo krilo), 11. Sh5, g4 12. Sxd6+, exd6 13. Se1, e4 (zelo lepa žrtve kmeta, s katero pridobi črni polji e5 in d3), 14. Lxg4, Lxg4 15. Dxg4, Se5 16. Df4, Tg8 17. f3, Da5 (da prepreči Ld2) 18. fxe4, 0-0-0 (beli ima sicer dva kmeta več, toda črni je popolen gospodar šahovnice) 19. Se2, Td8 20. Df5+, Se6 21. b4, Da4 22. Df2, Td8 23. Se1, Sg5 24. Kh1, Sx4 25. Df5+, Kh8 26. Lb2, Sx4 27. Ld4, Sc2 28. Td7, Td4 29. Dxd4, Dxd7 30. Sd3, Dd5 31. Df7, Dg5 (črna dama je končno prišla na pravo mesto ter bo odločilno posegla v napad) 32. Se1, Sg3+! (matna mreža je sedaj spletena) 33. bxd3 (boljše 33. Kg1, kar pa bi belega tudi več ne rešilo), Dd8+ 34. Kg1, Tg8 35. Lg7, Dxd3+ in beli preda.

s Prvenstvo Kube je z 9 in pol točkami osvojil M. Blas Aleman. Prvak Urugvaja pa je postal Rotunno, ki je v matchu porazil bivšega prvaka Olivera 4 in pol: pol.

Sport

Napredek mariborske atletike

Bliža se sezona glavnih atletskih prireditelj, v katerih bodo tudi mariborski atleti prišli do veljave, kakor kažejo to dosedanjim letošnjim rezultatom, zlasti ako vzamemo za merilo najboljšo petorico v državi.

Posebno je to treba reči o Gujzniku (2), ki je dosegel v metu kladiva v nedeljo v Vraždinu znanako 41.96 m ter je s tem zasedel trenutno tretje mesto v državi, na prvem je inž. Stepišnik (Klirja) z 48.80, na drugem pa Goič (HASK) z 43.60 m. Ako upoštevamo, da je bil najboljši rezultat alfa Gujznika v metu kladiva v

1. 1938 40.29 m, je že iz tega razviden lep napredek. Rekord v metu kladiva brani inž. Stepišnik s 50.24 m, kar predstavlja obenem tudi najboljši lanski rezultat.

Na lestvici petorice najboljših v državi — sodeč po letošnjih rezultatih — je v skoku ob palici na prvem mestu Smerdel (Maraton) s 340 cm, dočim je na tretjem mestu Rapidov atlet Orozki, ki je dosegel 320 cm. Smerdel je lani sicer dosegel znanako 345 cm, dejstvo pa, da je letos s 340 cm na prvem mestu po rezultatih oficijelnih konkurenec v državi, da

E. S. BRUCE:

Puščavnikova skrivnost

»Tega, česar vi ne veste, bi bilo za nekaj debelih knjig,« je odvrnil Beeke. »Ali res mislite, da sem tepec? Povem vam, da sem vrelec učenosti na vseh področjih znanosti, dragi moj, to pa zaradi tega, ker jemljem svoje delo resno; ko sem bil toliko star kakor vi zdaj, nisem zapravil niti minute. Delal sem po osemanjst ur na dan in delam toliko še danes,« je grenko dodal. »In kaj imam od tega? nič! Pasje življenje je to! Pogosto sem se že vprašal, zakaj ste si vi izbrali to poklic. Vaš oče je grof, denarja imate polne zepe, pa se lotite detektivskega poklica. Zdi se mi, da morate biti čisto prismojeni.«

Eustace se je začel smejati. »Na pravi sledi ste, kaj, prijatelj,« je dejal. »Če ne bi bilo vse v redu, ne bi bili tako natakneni.«

Hitro in brez težav sta našla Datchett Towers, dom sira Philpa Laverja. Grad je bil že star. Okoli njega je bil gozd. Strešnik jima je pokazal v kotu vrata v hišico, kjer je stanoval Field. Tam sta dobila komisarja Nasha, ki je bil od dol-

gega čakanja že hudo nestrpen.

»Dolgo vas že čakam, gospod Beeke,« je nataknelo rek. »Mislim sem, da so vam zaupali to zadevo.«

»Mislite lahko še dalje, ker je res tako,« je odvrnil Beeke. »Ničesar niste odkrili, kajne? Saj se mi je zdelo, da bo tako. Sicer pa ničesar drugega nisem pričakoval...«

»Če me hočete jeziti...«

»Samo drobič vam vprašam iz denarja, ki ste mi ga dali,« je dejal Beeke. »Upam, da ste pregledali vse, kar je bilo treba.«

Nash si je obrihal čelo.

»Pregledal sem vso hišo od podstrešja do kleti,« je zagodnjel, »pa nisem ničesar našel. Če je bil Page tu umorjen, morilec ni pustil sledov. Tudi vse Pageove stvari sem premetel, pa ni bilo med njimi prav ničesar pomembnega. Videl sem njegove račune, njegove knjige. Vzroka, zakaj naj bi ga bili ubili, nisem odkril.«

»Oziroma ga še niste odkrili,« je zagodnel Beeke. »Tudi jaz bom vse premetel. Ni me treba čakati. Kakšna ura po-čitka vam ne bo škodovala.«

Komisar Nash je kar besnel od jeze,

49

pa ni rekel niti besede. Beeke očitno ni dosti dal na njegovo prebrisnost, in tega niti prikrival ni. To ni prijetno za človeka, ki je vajen, da ga spoštuje in skoraj občuduje vsa okolica.

Beeke je začel natanko preiskovati hišo. Eustace mu je po svojih močeh pomagal. Skupaj sta pregledala vse, kar sta našla: pisna, odrezke čevkov, celo vse dnevnike in revije, ki sta jih dobila v hiši. Beeke se je zanimal zlasti za dnevnike. Sportne strani je pri tem najmanj čnele pregledoval. Molčal je, le včasih je zagodnjel kar nerazumljivo.

»To je počeno, Eustace, vražje počeno,« je naposled vzklilnil.

»Srečen sem, da ste mi odkrili to skrivnost,« je dejal Eustace. »Mislim sem že, da ste pozabili, kakšno nalogo imava. Pregledovanje dnevnikov pomeni po mojem skromnem mnenju zapravljanje časa, vendar pa se mi zdi, da že morate imeti svoj načrt. Če se vam ne zdi preveč indiskretno, mi povejte, kaj ste odkrili.«

»Če ne bi bili tako omejeni, bi bili morali že tudi sami kaj zavohati,« je odvrnil Beeke. »O Pageu ste vedeli prav toliko kakor jaz. Zakaj vsega ne premlislate?«

»Zdaj že začnem verjeti, da sem res omejen,« je otožno dejal Eustace. »Ali imam glavno res samo za okrasek in za to, da se po njej praskam?«

Besen je bil sam nase. Saj je res vedel o Pageu prav toliko kakor Beeke, vendar pa ni mogel uganiti, kaj more Beeke v dnevnikih tako zanimati. In še bolj je začel občudovati svojega šefa.

Zvečerilo se je že, ko je Beeke pregledal spalnico, ki si jo je bil prihranil za konec. Spet se je vedel pri iskanju prav nenavadno. Gledal je samo razne malenkosti, ki bi jih bil kdo drugi zavrgel: koščke papirja po žepih v oblekah, stare gledališke programe, vstopnice za kinematografe in zabavišča. Za prstne odtiske se sploh ni zmenil. Njegovim očem pa ni ušla niti najmanjša malenkost.

»Mislim, da bo to dovolj,« je nazadnje rekel.

Govoril je utrujeno in vse na njem je izdajalo slabo voljo. Toda Eustace, ki ga je že dobro poznal, je bil prepričan, da je zadovoljen z uspehom preiskave. Komisar Nash in sir Philip Laver, ki sta se pogovarjala v veži, pa seveda nista poznala Beekeove navade, da se pretvaja. »Nič novega?« je škodoželjno vprašal Nash. »Vidim, da niste imeli prav nič več sreče kakor jaz. Nikakšnega migljaja ali rdeče niti?«

»Zadeva je vražje čudna,« se je izmaknil Beeke in zavzdihnil.

Nash in Laver sta se spogledala.

(Dalje sledi.)

Zanimivosti

Raketa, zračna ladja bodočnosti

Orjaško vsemirsko letalo, ki bo preneslo znanjce v dveh in pol urah iz Evrope v Kalifornijo

Kakšna pa bodo letala, ki bodo v tako kratkem času premerila velike razdalje med obema celinama? Prav za prav to ne bodo avioni v današnjem smislu, nego vsemirske ladje, ki se bodo premikale izven območja dosega zemeljske privlačnosti. Saj ste čuli nedavno poročilo o senzacionalni potezi ruskih bombarderjev, ki so se dvignili na Lednem morju, preleteli brez pristanka vso Rusijo, »bom dardirali« Črno morje in se vrnili znova na sever? To hitrost jim je pomogel let v veliki višini, dočim bodo letala, zračne ladje bodočnosti — rakete hitele neprijetno brez skozi vesir.

Po teoretični zamisli, ki jo je že l. 1917 razložil ruski inženir Serevskij, bi se morala

zračna ladja pomikati v visokih sterah ozračja s hitrostjo 8 km na sekundo!

Za vsemirsko ladjo je potrebna še večja hitrost: 11,18 km na sek. To so že kozmične hitrosti, ki si jih na zemlji ne moremo predstavljati. Za to je treba najti pravi pogonski material s silno notranjo energijo odbojnih udarcev. Tekoči vodik ali kisik dajeta, kadar se mešata v plin veliko odbojno silo.

Vsemirski brod je orjaška raketa, na zunaj podobna zrakoplovu, z ostrim prednjim delom in velikim krilom. Prirojenost je potrebna zaradi upora v zraku. V sprednjem delu bo imela takšna ladja bodočnosti oddelek za padobranci, kabine za posadko in instrumente. Največji prostor bodo zavzeli tanki za pogonski material. Sledje shrambe za užiganje in cevi za spuščanje plina. Pričvrščene bodo podolžne cevi za odbojne udarce plina, tako da se bo ladja lahko vrtila okrog podolžne osi. Ker je temperatura pri izpuhu enaka oni pri topovskih izstrelkih, se bo morala tehnika še poboljšati, da najde tako odporen pa lahek material.

Serevskij je izračunal, da bi morali pri njegovi zračni ladji

zapošlati plini cevi s hitrostjo 5000 m na sekundo!

Vsak kg pogonskega materiala bi nudil v toku ene sekunde odbojni udarec, enak 510 kg! Obremenitev potniške kabine, težina pogonskega materiala, instrumentov in ladje bi tehtala 16 ton. Odbojna sila bi morala biti precej večja. Za petkrat močnejši odbojni udarec bi bila potrebna sila 80 ton, to je izguba pogonskega materiala 175 kg na sekundo! Dobljena hitrost 8,12 km na sek. zadostuje za zemeljsko ozračje. Ljudje bi kljub temu morali pri odskoku rakete z zemlje ležati v kabini, ker bi ne prenesli pritiska.

Kakšen bo pa polot v tej zračni ladji?

Recimo v Ljubljani ali Mariboru stoji blizu tovarni, ki proizvajajo tekoči vodik in kisik, ob 15. uri 33 m dolga, svetla raketa. Njena podolžna os je pridrignjena v kotu 55 stopinj. Ladja je usmerjena točno na San Francisco. Potniki se že spenjajo v raketo. Na preplašeno vpra-

ZMEŠANI POJML

— Tovariš, vpraša Sinjelkin učitelja Sikorkova, povej mi, kaj je to subjekt. Povsod čujem to besedo, pa je ne razumem.

— Tako je ta reč, odgovori Sikorkov, subjekt sem n. pr. jaz, ti ali kaka druga oseba.

— Aha, zdaj razumem, de Sinjelkin in gre.

— Ce z nekaj dni se spet oglasi: — Tovariš, kaj je pa to objekt?

— Objekt? To je n. pr. glavnik in podobno.

— Zdal razumem, pripomni Sinjelkin in gre.

— In spet se vrne:

— Kaj pomeni, tovariš Sikorkov, beseda ideja?

— Ideja? To je ono, kar imamo tu, odgovori Sikorkov in pokaže s prstom na čelo.

— Zdal vem vse, je vesel Sinjelkin in gre. Čez nekaj časa sreča Sikorkov na seji mestnega sveta zakonski par Sinjelkina. Moža pokliče k sebi.

— Takoj, pravi Sinjelkin, samo trenutek, in se obrne k ženi:

— Slišiš, subjekt, daj mi objekt, da si počesem idejo...

šanje dame, ali ne bo megleno nebo molilo poleta, ki odgovore:

— Ne mislite na to. V nekaj sekundah bomo nad oblaki!

Iz San Franciscia pride radiogram: »Vreme je lepo, sončno. Pristajanje povoljno.«

— Torej, na pot!

Vrata se zapro. Ura je točno 16. Znak z zvonom. 60.000 eksplozij na sekundo vrže raketo v zrak. V glavi trepete, vsi udje so težki kakor svinec. Hrup je ponehal, čuje se le enakomeren izpuh v ceveh. Ladja hiti s strahovito brzino v zrak. Pritisk je zelo neugoden. Ena, dve minuti! Hrup postaje zdaj še večji, dokler ne intervenira vodja. Tri minute...

Naenkrat preneha ropot. Nastane velika tišina, silno olajšanje za potnike. Ladja leti svobodno, v kabini nastane zmešnjava. Dama se naenkrat znajde z nogami navzgor na tleh, moški balancirajo na glavi stoji.

— Pozor! kliče pilot. Ne glejte v sonce, nevarno je!

Sleparski trik drzne lepote

V pisarno neke banke v New Yorku je vstopila mlada plavalaska, se predstavila kot direktorjeva ljubica in zahtevala od uradnika izplačilo 5000 dolarjev. Možu je podtaknila pod nos stekleničico in zagrozila, da bo dvignila v zrak vso palačo, če ji ne ugođe. Uradnik je ček izpolnil, ko je pa blagajnik okleval, je dama energično izjavila, da stoji pred vhom eden njenih pajdašev s strojno puško. Dobil je denar in ko je spravljala bankovce v torbico, je imela ves čas v eni roki stekleničico. Če bi ji padla na tla, bi že bilo

ZAROKA V DVIGALU

V New Yorku seveda. Mladi parček se je odočil, zaročiti se v liftu. Zenin je bil lastnik tovarne za izdelavo dvigalnih naprav, nevesta pa hči konkurenčne firme. Tako sta si napravila reklamo, stopila sta v najvišje dvigalo sveta, v nebotičnik Empire State Building. Zaroka, ki ji je prisostvovalo 34 oseb, je trajala tri ure. Ves ta čas se je dvigalo normalno dvigalo in spuščalo.

PŠENICA ZORI

V Podonavju, na Madžarskem, v Vojvodini in Romuniji rumene velike ploskve zlate pšenice in skoro bodo pospravljene nepregledne njive valujočega žitnega morja. Na Madžarskem kakor v Vojvodini računajo na večji iznos letošnje žetve kakor lani. V Romuniji bo žetev kar odlična. V Bolgariji dozoreva pšenica tri tedne prej kakor lani.

PREDRZNI RAZBOJNIKI

Trije oboroženi razbojniki, ki so se predstavili kot policijski agenti, so udrili v stanovanje bogate ameriške vdove, ki je v družbi petih dam sedela pri kartah. Razbojniki so oropali ženske vsega, kar so imele pri sebi in pobrali v stanovanju vrednosti za 200.000 dolarjev. Po dejanju so se »kavalirje« še celo uro zadržali pri damah v »prijetnem« kramljanju...

BIK NA STREHI HIŠE

V Aljmašu se je pasel bik na strmih bregu, tik nad hišo nekega kmeta. Naenkrat je bik skočil na streho in se sprneljal po njej. Gospodar ga je preganjal, toda bik se je vzpel k slemenu. Streha se je pod njegovo težo udrla in bik je padel na dvorišče. Pripletlo se mu ni nič, le na eno nogo je šepal.

TRIBUNE ZA BREZPOSELNE

Radovedneži imajo včasih mnogo opravka za svoj »firbec«. Ko so v New Yorku podirali nebotičnik, se je radovednežev kar trio. Neki podjetnik je postavil pred nebotičnikom tribuno za brezposelne gledalce. Upa, da bo tako zainteresiral mednarodni »firbec« in prišel s svojimi tribunami tudi v druga mesta, kjer bodo podirali stare hiše.

Pod nami leži temna plošča, zemlja. Eyo, tu je Atlantski ocean, zadaj je je Evropa, tam v megli se že vidi Amerika. Dvanajst minut letimo nad Atlantikom.

Naša hitrost je večja od premikanja zemlje, sonce se pomika od zahoda proti vzhodu!

Ze smo nad Ameriko. Pod nami je Kanada, minili smo velika jezera, na zahodu se že bližji Tihi ocean. Po 27 minutah poleta se raketa nagne v navpično smer, stranska krmila stopajo v akcijo. — Občutek, da težine ni, pojema, vodja prime za krmilo, da privede ladjo v zaliv San Franciscia.

Spuščanje je sijajno!

Silna brzina, s katero smo hoteli skozi atmosfero, traja še nekaj časa. Dve uri poleta. Smo točno nad velenostom. Spet se počitimo zemljane. V velikih spiralah se bližamo cilju, 10.000. 5000. 1000 metrov — evo, po 2 urah in 37 minutah se zračni kolos dotakne zemlje.

vse poslopje v razvalinah in uradništvo mrtvo, si je mislil ravnatelj. Direktor je spremil damo do avta, zunaj se mu je posrečilo skrivaj namigniti stražniku. Dekle so pograbili, ji previdno vzeli dve stekleničici, v katerih je bila — čista voda...

NEZAZELENA DEKLICA

Na nekem angleškem otoku so se že več desetletij rodili samo dečki. Družine so bile ponosne na to, da so v petih stoletjih dale le moške potomce svetu. Zdal se je pa rodila deklica, kar je ostale članke družin zelo razjezilo. Zahtevali so, da oče in mati deklice nemudoma zapustita otok, da ne bosta pokvarila stoletne tradicije mnogostevnih družin z moškimi potomci...

ZA SRCE SE ZANIMAJO

Medicinska veda zaznamuje zadnje čase mnogo smrti zaradi oslabelosti srca. Tako je tudi v Sofiji umrlo lani na oslabelosti srca 2560 ljudi, t. j. 15% vseh smrtnih primerov. Smatrajo, da so boleznim srca največkrat vzrok preveliko uživanje alkohola in tobaka, dalje neredna hrana, velika živčna naprežanja in neredno življenje. Medicini se zavzemajo zdaj, da zmanjšajo smrtnost na posledicah srca.

Sokolstvo

1. Sokolsko društvo Muta—Vuzenica priredi v nedeljo, 25. t. m., ob pol 16. javni telovadni nastop na lastnem letnem telovadišču v Vuzenici. Požrtvovalni sokolski delavci, ki so v kratkem času obstoja društva uredili krasno letno telovadišče, vsakekoro zaslužijo pri svojem delu, da jih prijatelji Sokolstva ob blizu in daleč podprejo z udeležbo na javnem nastopu.

1. Starejši člani telovadci Sokola Maribor—matice se opozarjajo, da se vrši do preklica redna telovadba vsak ponedeljek in četrtek na letnem telovadišču od 19. do 20. ure.

c Zlata v Sofijo se udeležijo ob Sokolskega društva Celje—matice okrog 100 članov in članic.

MALI OGLASI

CENE MALIM OGLASOM: V malih oglasih stane vsaka beseda 50 par: najmanjša prisilobna na te oglase le 6.—. Družbe, preletci dopisovalni in žurnalski oglasi 1.— na besedi. Najmanjši znesek za te oglase le 10.—. Debelo tiskane besede se računajo dvonob. Oglasi davke za enkratno objavo stane 10.—. Znesek za male oglase se plačuje takoj pri naročilu oglasov za le »večkrat« plačilo skupaj z enkratnim ali pa se deli na večkratne plačila. Za vse plačila odgovore sledi malih oglasov se mora naročilo znanja ta 3 dni.

Razno

POZOR!

Cenjenim strankam sporočam, da sem preselila svoj brivsko frizersko salon iz Tržake c. št. 63 v Nasipno št. 90, hišo c. 8. Sramela. Skrbela bom za dobro postrežbo ter konkurenčne cene. Cenjenim strankam se tudi za nadalje priporočam. Rehar Matilda. 5622—1

OSEBA, KI MI POSODI DIN 4000 ZA KRAJEK ČAS, DOBI

STALNO SLUŽBO

Ponudbe na upravo pod »Takoj«. 5667—1

MORSKE RIBE

vsaki četrtek, petek in soboto dobije v novo urejeni restavraciji Planc. 5671—1

Poseti

SREDNJE POSESTVO

z lepo hišo, sadonosni, nilva v travnik, prodam Štok An drel, Jesenca, p. Rače. 5661—2

Prodaj

Prodaj po zelo nizki ceni novozidano

TRISTANOVANJE HIŠO

z velikim ograjenim vrtom na lepem kraju, 10 minut od postaje Hoče, Rogoza št. 65. 5662—2

PRAY DOBRO KISLO ZELJE

je še pri Lovreću Vodnikov trž. 5673—4

DVOKOLESA

MAČEŠKE

RADIO STARKEL

MARIBOR TRGOVSKO 6

Stanovanje

Sončno

TROSOBNO STANOVANJE

s kopalnico in vsem komfortom se odda s 1. julijem.

Vprašati stavbena pisarna, Vrtna ul. 12. 5623—5

predstavnik STANKO DETELA v Mariboru. — Oglasi po ceniku. — Rokopisi se uredništva šte. 25-67 in uprave šte. 28-67. — Poštni čekovni račun šte. 11. 409.

Kupim

Kupim par dobro ohranjenih

VINSKIH POLOVNIJAKOV

Barč. Tezno, Maistrova 24. 5675—3

Naročite blago po pošti!

Kadar pošljete denar po pošti, ni sledu o bojazni—

zakaj bi se torej bali naročiti blago po pošti?

Ako blago, ki ga vam bomo poslali, ne bi ustrezalo, vam ga zamenjamo ali vrnemo denar.

Zahtevajte naš brezplačni, bogato ilustrirani katalog najrazličnejšega blaga pri zelo nizkih cenah.

Veleblagovnica

Trstner, Ohtler

Zagreb, Illica 4 in 6

Dopiti: Zagreb 11, poštni predni

Zgubljeno

Kdor je zgubil

URO ZAPESTNICO

naj pride po njo. Aleksandrova c. 85, Pobrežje. 5674—11

Oglašujte!

— Oglasi po ceniku. — Rokopisi se uredništva šte. 25-67 in uprave šte. 28-67. — Poštni čekovni račun šte. 11. 409.

— Oglasi po ceniku. — Rokopisi se uredništva šte. 25-67 in uprave šte. 28-67. — Poštni čekovni račun šte. 11. 409.

— Oglasi po ceniku. — Rokopisi se uredništva šte. 25-67 in uprave šte. 28-67. — Poštni čekovni račun šte. 11. 409.

— Oglasi po ceniku. — Rokopisi se uredništva šte. 25-67 in uprave šte. 28-67. — Poštni čekovni račun šte. 11. 409.

— Oglasi po ceniku. — Rokopisi se uredništva šte. 25-67 in uprave šte. 28-67. — Poštni čekovni račun šte. 11. 409.

— Oglasi po ceniku. — Rokopisi se uredništva šte. 25-67 in uprave šte. 28-67. — Poštni čekovni račun šte. 11. 409.

— Oglasi po ceniku. — Rokopisi se uredništva šte. 25-67 in uprave šte. 28-67. — Poštni čekovni račun šte. 11. 409.

— Oglasi po ceniku. — Rokopisi se uredništva šte. 25-67 in uprave šte. 28-67. — Poštni čekovni račun šte. 11. 409.

— Oglasi po ceniku. — Rokopisi se uredništva šte. 25-67 in uprave šte. 28-67. — Poštni čekovni račun šte. 11. 409.

— Oglasi po ceniku. — Rokopisi se uredništva šte. 25-67 in uprave šte. 28-67. — Poštni čekovni račun šte. 11. 409.

— Oglasi po ceniku. — Rokopisi se uredništva šte. 25-67 in uprave šte. 28-67. — Poštni čekovni račun šte. 11. 409.

— Oglasi po ceniku. — Rokopisi se uredništva šte. 25-67 in uprave šte. 28-67. — Poštni čekovni račun šte. 11. 409.

— Oglasi po ceniku. — Rokopisi se uredništva šte. 25-67 in uprave šte. 28-67. — Poštni čekovni račun šte. 11. 409.

— Oglasi po ceniku. — Rokopisi se uredništva šte. 25-67 in uprave šte. 28-67. — Poštni čekovni račun šte. 11. 409.

— Oglasi po ceniku. — Rokopisi se uredništva šte. 25-67 in uprave šte. 28-67. — Poštni čekovni račun šte. 11. 409.

— Oglasi po ceniku. — Rokopisi se uredništva šte. 25-67 in uprave šte. 28-67. — Poštni čekovni račun šte. 11. 409.

— Oglasi po ceniku. — Rokopisi se uredništva šte. 25-67 in uprave šte. 28-67. — Poštni čekovni račun šte. 11. 409.

— Oglasi po ceniku. — Rokopisi se uredništva šte. 25-67 in uprave šte. 28-67. — Poštni čekovni račun šte. 11. 409.

— Oglasi po ceniku. — Rokopisi se uredništva šte. 25-67 in uprave šte. 28-67. — Poštni čekovni račun šte. 11. 409.

— Oglasi po ceniku. — Rokopisi se uredništva šte. 25-67 in uprave šte. 28-67. — Poštni čekovni račun šte. 11. 409.

— Oglasi po ceniku. — Rokopisi se uredništva šte. 25-67 in uprave šte. 28-67. — Poštni čekovni račun šte. 11. 409.